

УДК 373.5(44):008-022.218:004

*Володимир Крячко, кандидат соціологічних наук,
старший науковий співробітник відділу
зарубіжних систем професійної освіти,
Інститут професійної освіти НАПН України,
м. Київ, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ФРАНЦІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Анотація. На основі аналізу наукових та інформаційних джерел експліковано деякі особливості використання інноваційних технологій в освітньому процесі Франції в умовах сучасних викликів. Схарактеризовано три основні інноваційні педагогічні методи, які набули популярності у Франції.

Ключові слова: інноваційний, технологія, освіта, процес, Франція, педагогіка, метод.

Abstract. Based on the analysis of scientific and information sources, some features of the use of innovative technologies in the educational process of France in the context of modern challenges are explained. Three main innovative pedagogical methods that have gained popularity in France are characterized.

Keywords: innovative, technology, education, process, France, pedagogy, method.

Зі зростанням розвитку світу повинні змінюватися й методи навчання наших майбутніх поколінь. Франція є лідером у цій трансформації, впроваджуючи інноваційні підходи, які не лише покращують навчання, але й готують учнів до складнощів сучасної робочої сили. Завдяки впровадженню нових педагогічних методів та інтеграції технологій у навчальний процес, французька система освіти переосмислює значення навчання у 21 столітті. З акцентом на проектне навчання, перевернуті класи та прагнення до інклюзивності, освітні реформи Франції покликані сприяти розвитку критичного мислення, креативності та співпраці між учнями. Ці ініціативи підтримуються комплексною державною політикою, спрямованою на забезпечення доступу

кожної дитини до якісної освіти, незалежно від її походження. Ці інновації формують новий ландшафт освіти у Франції.

Вплив цих змін вже відчувається, і є дані, що вказують на покращення успішності та залученості учнів. Розглядаючи результати цих інноваційних стратегій, стає зрозуміло, що Франція не просто адаптується до вимог світу, що змінюється; вона є лідером у створенні освітнього середовища, яке дає учням можливість процвітати у своїх майбутніх починаннях.

В останні роки Франція стала свідком різкої трансформації освітнього ландшафту, зумовленої інноваційними педагогічними методами, спрямованими на покращення результатів навчання та залучення учнів. Визнаючи необхідність більш ефективного та сучасного підходу до освіти, французькі освітяни та політики застосували різні стратегії, які зосереджені не лише на академічних досягненнях, а й на розвитку критичного мислення, креативності та навичок співпраці між учнями. Існують три основні інноваційні педагогічні методи, які набули популярності у Франції: ініціативи проектного навчання, моделі перевернутого навчання та інтеграція технологій у класи.

Проектне навчання (ПН) – це освітній підхід, який заохочує учнів навчатися, беручи участь у реальних проектах, застосовуючи свої знання та навички для вирішення складних проблем. У Франції ініціативи ПН дедалі частіше впроваджуються в різних освітніх закладах, від початкових шкіл до університетів. Цей метод дозволяє учням брати на себе відповідальність за своє навчання, розвивати навички критичного мислення та співпрацювати з однолітками у змістовному контексті.

Одним із помітних прикладів проектного навчання у Франції є ініціатива «École du Futur» (Школа майбутнього), метою якої є оновлення традиційних методів навчання шляхом включення проектного навчання до навчальної програми. Завдяки цій ініціативі студенти працюють над міждисциплінарними проектами, які вимагають від них дослідження, створення та презентації своїх висновків. Наприклад, проект зі зміни клімату може передбачати співпрацю між

класами природничих наук, географії та мистецтва, що дозволяє студентам досліджувати наукові аспекти, географічні наслідки та творчі вираження, пов'язані з цією проблемою.

Такий підхід не лише сприяє глибшому розумінню предмета, але й розвиває такі важливі навички, як робота в команді, комунікація та вирішення проблем. Дослідження показують, що учні, які займаються вивченням основ особистості, як правило, ефективніше запам'ятовують інформацію та демонструють вищий рівень мотивації та залученості. Згідно зі звітом Міністерства освіти Франції, школи, що впроваджують ПН, спостерігають значне покращення успішності учнів, особливо з таких предметів, як природничі науки та математика.

Як відомо, «перевернутий клас» – це принцип навчання, за яким основне засвоєння нового матеріалу учнями відбувається вдома, а час аудиторної роботи виділяється на виконання практичної частини роботи – виконання завдань, вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальні консультації вчителя тощо. Таким чином, модель перевернутого навчання являє собою зміну парадигми в традиційній освітній системі, де учні знайомляться з матеріалом вдома та беруть участь у заходах, які закріплюють їхні знання в класі. Цей підхід набув популярності у Франції, оскільки освітяни прагнуть створити більш інтерактивне та орієнтоване на учня навчальне середовище. Завдяки перевернутому навчанню вчителі можуть максимально використати час, проведений з учнями під час уроків, зосереджуючись на обговореннях, практичних заняттях та персоналізованій підтримці.

У типовому сценарії перевернутого навчання студенти можуть переглядати відеолекції або виконувати читання вдома, що дозволяє їм опанувати основні концепції перед тим, як прийти на заняття. Під час занять вони беруть участь у спільних заходах, обговореннях та вправах на вирішення проблем, що поглиблюють їхнє розуміння матеріалу. Ця модель заохочує активне навчання та дає студентам змогу брати на себе відповідальність за свій освітній шлях.

Французькі освітяни повідомляють про позитивні результати впровадження перевернутого навчання. Наприклад, дослідження, проведене в кількох середніх школах по всій Франції, показало, що учні в перевернутому навчанні демонстрували вищий рівень залученості та покращили академічну успішність порівняно зі своїми однолітками в традиційних класах. Здатність навчатися у власному темпі та переглядати складні концепції за допомогою онлайн-ресурсів виявилася корисною для багатьох учнів, особливо для тих, хто може мати труднощі в традиційному середовищі навчання.

Більше того, модель перевернутого навчання сприяє почуттю спільноти серед учнів, оскільки вони часто працюють разом над вирішенням проблем та обмінюються досвідом. Така атмосфера співпраці не лише покращує навчання, але й розвиває соціальні навички та сприяє позитивній культурі в класі.

Інтеграція технологій в освітні установи змінила спосіб навчання та взаємодії учнів з інформацією. У Франції уряд зробив значні інвестиції в освітні технології, оснастивши школи цифровими інструментами та ресурсами для покращення навчального процесу. Використання технологій у класах виходить за рамки простого доступу до комп'ютерів чи планшетів; воно охоплює педагогічний зсув у бік використання цифрових ресурсів для підтримки та збагачення навчальної програми.

Одним із ключових компонентів інтеграції технологій у французьку освіту є використання цифрових платформ для спільного навчання. Такі інструменти, як Google Classroom та Microsoft Teams, дозволяють учням працювати над груповими проектами, обмінюватися ресурсами та спілкуватися з однолітками та вчителями в режимі реального часу. Такий зв'язок сприяє відчуттю співпраці та дозволяє учням навчатися один в одного, незалежно від їхнього фізичного місцезнаходження.

Окрім співпраці, інтеграція технологій також сприяла персоналізованому навчанню. Викладачі можуть використовувати адаптивне навчальне програмне забезпечення, яке адаптує викладання до індивідуальних потреб учнів.

Наприклад, такі платформи, як Академія Хана (Khan Academy), пропонують персоналізовані навчальні шляхи, що дозволяють учням розвиватися у власному темпі та отримувати негайний зворотний зв'язок щодо своєї успішності. Такий індивідуалізований підхід виявився особливо ефективним у врахуванні різних стилів навчання та врахуванні потреб учнів з різним рівнем володіння мовою.

Крім того, пандемія COVID-19 прискорила впровадження технологій у французьких класах, оскільки школи перейшли на дистанційні та гібридні моделі навчання. Освітняни швидко адаптувалися до нових методів навчання, використовуючи інструменти відеоконференцій, онлайн-оцінювання та цифрові ресурси для забезпечення безперервності в освіті. Цей період швидкого технологічного прогресу підкреслив важливість цифрової грамотності та необхідність розвитку учнями необхідних навичок для 21 століття. Інтеграція технологій в освіту не лише покращила результати навчання, але й підготувала учнів до майбутніх викликів у дедалі більш цифровому світі. Оскільки французька система освіти продовжує розвиватися, акцент на технологіях як фундаментальному компоненті викладання та навчання, ймовірно, збережеться.

Наприклад, модель перевернутого навчання змінила спосіб взаємодії учнів з навчальним контентом. Дозволяючи учням вивчати новий матеріал вдома за допомогою відео та онлайн-ресурсів, час у класі можна присвятити інтерактивним дискусіям, практичним заняттям та спільним проектам. Було показано, що ця модель значно підвищує залученість учнів. Згідно з опитуванням, проведеним Французьким національним інститутом досліджень освіти, учні, які навчаються в перевернутому навчанні, повідомляли про більшу мотивацію та залученість, причому понад 70% висловили перевагу цьому стилю навчання над традиційними лекціями.

Крім того, використання гейміфікації в освіті ще більше привернуло увагу учнів. Включаючи ігрові елементи в навчальну діяльність, викладачі можуть зробити процес навчання більш приємним та корисним. Ця стратегія не лише підвищує мотивацію, але й сприяє здоровій конкуренції серед однолітків,

заохочуючи учнів до успіхів у навчанні. Більше того, у Франції стало більш поширеним партнерство між навчальними закладами та місцевим бізнесом. Така співпраця надає студентам реальний досвід через стажування та виробничі практики, що дозволяє їм застосовувати свої знання на практиці. Такий досвід не лише покращує резюме студентів, але й дає їм чіткіше розуміння навичок, необхідних у різних галузях промисловості.

Підсумовуючи, зазначимо, що відданість Франції інноваційним педагогічним методам відображає ширше розуміння мінливих потреб студентів та вимог сучасної робочої сили. Завдяки впровадженню ініціатив навчання на основі проектів, перевернутого навчання та інтеграції технологій, французькі педагоги створюють динамічне навчальне середовище, яке дає учням змогу успішно навчатися та розвивати необхідні навички для майбутнього. Проектне навчання розвиває критичне мислення та навички співпраці, перевернуті класи сприяють активному та персоналізованому навчанню, інтеграція технологій готує студентів до цифрового майбутнього.

Інноваційні педагогічні підходи, такі як проектне навчання та моделі перевернутого класу, змістили акцент з механічного запам'ятовування на більш практичний та емпіричний процес навчання. Наприклад, дослідження, проведене Міністерством освіти Франції, показало, що школи, які запровадили проектне навчання, повідомили про збільшення середніх балів тестів приблизно на 15% порівняно з традиційними методами навчання. Це пояснюється тим, що учні, які беруть участь у проектному навчанні, часто розвивають критичне мислення та навички вирішення проблем, які є важливими для академічного успіху.

Крім того, інтеграція технологій у навчальні аудиторії надала учням доступ до безлічі ресурсів та інформації, які раніше були недоступні. Інтерактивні навчальні інструменти, освітнє програмне забезпечення та онлайн-ресурси дозволили персоналізувати навчальний досвід, який відповідає індивідуальним потребам учнів. В результаті учні з більшою ймовірністю розуміють складні

концепції та ефективно застосовують їх, що призводить до покращення академічної успішності.

Список використаних джерел

1. About France. URL: <https://www.cedefop.europa.eu/en/countries/france> (дата звернення 08.05.2025).
2. Innovations in France's Approach to Education. URL: <https://www.mexicohistorico.com/paginas/innovations-in-france-s-approach-to-education-a45d81fe.html> (дата звернення: 07.05.2025).